

श्रीअन्तु प्रकाशन (प्रा.)लि.

पूर्वाञ्चल

Purwanchal National Daily

व्यक्तिगत घटना समयमा नै दर्ता गराऔं ।

- जन्म, मृत्यु, विवाह, सम्बन्ध विच्छेद तथा बसाइँसराइ जस्ता व्यक्तिगत घटना समयमा नै दर्ता गरी/ गराऔं ।
- व्यक्तिगत घटना दर्ता व्यक्ति पहिचानको पहिलो आधार हो ।
- यस्ता घटना ३५ दिनेभित्र स्थानीय पञ्जिकाधिकारीको कार्यालय (वडा कार्यालय)मा निःशुल्क रूपमा दर्ता गर्न सकिन्छ ।
- विकासका योजना तर्जुमा गर्ने, राख्यबाट नागरिकलाई प्रदान गरिने सेवासुविधा सुनिश्चित गर्ने, जनसंख्याको विवरण अद्यावधिक लगायतका कार्यका लागि व्यक्तिगत घटना दर्ता आवश्यक छ ।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

वर्ष : २०८१ अङ्क : ८६ पृष्ठ ४ बित्तिमोड वि.सं. २०७९ माघ २९ गते आइतबार (Sunday, February 12, 2023) नेपाल सम्बत् १९४२ Web : www.purwanchaldaily.com मूल्य रु. : ५/- भारतमा भा.रु. : ४/-

देवी माविका विद्यार्थीलाई डेढ करोडको छात्रवृत्ति

देवी माविका मेवाड विश्वविद्यालयका कुलपतिलाई स्वागत गर्दै विद्यालयकी प्रधानाध्यापक अम्बिका श्रेष्ठ । कुलपति डा. अशोककुमार गादिवा

सुरेन्द्र भण्डारी

वित्तिमोड, माघ २८। देवी माध्यमिक विद्यालय वित्तिमोडमा अध्ययनरत विद्यार्थीले भारतको मेवाड विश्व विद्यालयमा उच्च शिक्षा अध्ययनका लागि सतप्रतिशत छात्रवृत्ति पाउने भएका छन् । भारतको चित्तौरगढस्थित राजस्थानमा रहेको विश्वविद्यालयले कक्षा १० पास गरेका ५० जना र १२ कक्षा पास गरेका ५० गरी हरेक वर्ष एक सय जना नेपाली विद्यार्थीलाई सतप्रतिशत छात्रवृत्ति प्रदान गर्ने भएको हो । जसका लागि देवी माध्यमिक विद्यालय र मेवाड विश्वविद्यालयबीच समझदारी भएको छ ।

वित्तिमोड - ५ स्थित देवी माध्यमिक विद्यालय आएका डा. अशोककुमार गादिवा

र प्रधानाध्यापक अम्बिका श्रेष्ठबीच समझदारी भएको शिक्षक उमेश साहले जानकारी दिए ।

मेवाड विश्व विद्यालयका कुलपति डा. गादिवाले देवी माध्यमिक विद्यालयमा अध्ययनरत एक सय जना विद्यार्थीलाई सत प्रतिशत छात्रवृत्ति दिने घोषणा गरेसँगै दुई पक्षबीच समझदारी भएको हो । कक्षा १० पास गरेका ५० जना विद्यार्थीलाई हरेक वर्ष ५० लाख बराबरको छात्रवृत्ति प्रदान गरिने र कक्षा १२ पास गरेका ५० जना विद्यार्थीलाई एक करोड रुपैयाँ बराबरको छात्रवृत्ति प्रदान गरिने डा. गादिवाले बताए ।

विद्यालयमा अध्ययनरत मेधावी विद्यार्थीलाई विश्वका जुनसुकै मुलुकमा गएर उच्च शिक्षा अध्ययन गर्न चाहे मेवाड विश्वविद्यालयले नै छात्रवृत्ति प्रदान गर्दै

अध्ययनका लागि पठाउने उनको भनाइ छ । अहिले विश्वका २० वटा मुलुकमा रहेका विश्वविद्यालयसँग मेवाड विश्व विद्यालयले सहकार्य गर्दै छात्रवृत्ति प्रदान गर्दै आएको डा. गादिवाले बताए ।

निम्नश्रेणीत भएका अधिकांश अभिभावकका छोराछोरी सामुदायिक विद्यालयमा अध्ययन गर्ने गरेको र त्यस्ता अभिभावकका छोराछोरीले आफूमा क्षमता भएपनि आर्थिक अभावका कारण पढाइबाट वञ्चित हुनु पर्ने अवस्था सृजना हुन नदिने मेवाड विश्वविद्यालयले गरिव र मेधावी विद्यार्थीका लागि छात्रवृत्ति प्रदान गर्दै आएको डा. गादिवाको भनाइ छ ।

मेवाड विश्व विद्यालयमा विश्वका २० देश र भारतकै २९ वटा राज्यका विद्यार्थी अध्ययन गर्न आउने गरेको बताइएको छ ।

यो विद्यालयमा एघार हजार विद्यार्थी अध्ययनरत रहेको बताइन्छ । जसमध्ये ९० प्रतिशत विद्यार्थी गरीब परिवारका रहेको डा. गादिवाले बताए । उनले छात्रवृत्तिमा गएका विद्यार्थीले रोजगारीको इच्छा गरे आफ्नै कम्पनीमा रोजगार समेत उपलब्ध गराउने बताए ।

मेवाड इन्स्टिट्यूट अफ मेनेजमेन्टका अध्यक्ष समेत रहेका डा. गादिवाले सरकारी (सामुदायिक) विद्यालय भए पनि देवी माध्यमिक विद्यालयले गुणस्तरीय शिक्षा प्रदान गर्दै आएको बताए । उनले भने -यो विद्यालयमा यतिका धेरै विद्यार्थी अध्ययनरत हुनुमा यहाँको शैक्षिक गुणस्तर राम्रो हुनु हो ।

देवी माध्यमिक विद्यालयमा अहिले करिब चार हजार जना विद्यार्थी अध्ययनरत छन् । मेवाड विश्वविद्यालयले यहाँ अध्ययनरत एक सय जनाविद्यार्थीलाई छात्रवृत्ति दिने घोषणा गरेसँगै विद्यालयकी प्रधानाध्यापक श्रेष्ठले खुशी व्यक्त गर्दै मेवाड विश्वविद्यालयसँग निरन्तर सहकार्य गर्ने बताइन् । उनले डा. गादिवा र मेवाड विश्व विद्यालयलाई धन्यवाद दिँदै विद्यार्थीलाई उच्च शिक्षा अध्ययन गर्न अवसर प्रदान गरिदिएको प्रति आभार व्यक्त गरिन् ।

डा. गादिवाले हरेकवर्ष २० जना शिक्षकलाई समेत तालिम प्रदान गर्ने बताए । विद्यार्थीलाई गुणस्तरीय शिक्षा दिनका लागि शिक्षक पनि दक्ष हुनुपर्छ -डा. गादिवाले

(बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

'प्रदेश सरकारलाई मितव्ययी बनाउँछौं'

भापा, माघ २८

प्रदेश नं १ का मुख्यमन्त्री हिक्मत कार्कीले प्रदेश सरकारलाई मितव्ययी र विकासमुखी बनाउन आफू लागी परेको बताएका छन् ।

नेपाल रेडक्रस सोसाइटी भापा शाखाको ४९औं जिल्लासभा अधिवेशनमा मुख्यमन्त्री कार्कीले प्रदेश सरकारलाई जनतामुखी बनाउन आफू लागीपरेको बताए । उनले भने -मैले कार्यभार सम्हालेपछि पहिलो बैठकमै नौ वटाभन्दा बढी मन्त्रालय नबनाउने निर्णय गरेको छु ।

प्रदेश सरकार सञ्चालनका लागि सातभन्दा बढी मन्त्रालय आवश्यक नभएको उनले बताए । प्रदेश सरकारप्रति सकारात्मक आलोचनाको समेत गर्न मुख्यमन्त्री कार्कीले आग्रह गरे ।

प्रदेश सरकारको संरचना बनाउने कामसमेत बाँकी रहेकोले संरचना बनाउने काम अघि बढाइएको उनले बताए । मुख्यमन्त्री कार्कीले छिट्टै प्रदेशको नामकरण

गर्ने प्रतिबद्धता जनाए । पाँच वर्षसम्म प्रदेशको न्वारन हुन सकेन, उनले भने -प्रदेशको नामकरण हुन नसक्दा मलाई लज्जाबोध भइरहेको छ । प्रदेशको नामकरणका लागि सबैको सुझाव, सल्लाह आवश्यक रहेकोसमेत उनले बताए ।

कार्यक्रममा रेवतीरमण नेपाल स्वयम्सेवा सम्मानबाट तीनजनालाई सम्मानित गरिएको छ । सम्मानित हुनेमा नारायण दुइगुना, दिव्यप्रसाद भुर्तेल र तुलसी काफ्ले रहेका छन् ।

नगद रु. ११ हजार, सम्मानपत्र र दोसल्ला ओढाएर मुख्यमन्त्री कार्की, पुरस्कारका संरक्षक वेदकुमारी नेपाल र रेडक्रस भापाका सभापति लोकराज ढकालले उनीहरूलाई सम्मानित गरेका थिए । यस्तै जिल्लामा धेरै रक्तदान गर्ने वीरता लेडी जेसीज, तेरापन्थ युवा परिषद र विराट अर्जुन उपभोक्ता सहकारीलाई प्रशंसापत्र प्रदान गरिएको थियो ।

करेन्ट लागेर र भीरबाट लडेर मृत्यु

वित्तिमोड, माघ २८। वित्तिमोड नगरपालिका-७ बाह्रघरेमा करेन्ट लागेर एक जनाको मृत्यु भएको छ । हात्तीबाट जोगिन घर अगाडि लगाएको बिजुलीको करेन्ट लागेर स्थानीय ४९ वर्षीय खेम श्रेष्ठको मृत्यु भएको जिल्ला प्रहरी कार्यालय भापाले जनाएको छ ।

शुक्रबार राति घरबाट बाहिर निस्कने क्रममा करेन्ट लागेर घाइते भएका

श्रेष्ठको वित्तिमोडस्थित वित्तिमोड अस्पतालमा उपचारका क्रममा मृत्यु भएको हो । श्रेष्ठले आफैले जङ्गली हात्ती धपाउनु घर वरिपरि बिजुलीय करेन्ट टाँगेका थिए ।

उता कवानपुरको इन्द्रसरोवरमा बिहेभोज खाएर फर्किने क्रममा भीरबाट लडेर एकजनाको मृत्यु भएको छ ।

भूकम्पले पुरिएको भवनमा जन्मिइन् बालिका, नाम चमत्कार

भापा, माघ २८। गत सोमबार पुरिएको भवनमा जन्मिएकी एक टर्की र सिरियामा गएको भूकम्पबाट २२ हजारको ज्यान गइसकेको छ भने ६५ हजार हारहारीमा घाइते भएका छन् ।

यतिधेरैको ज्यान जाँदा भूकम्पले

पुरिएको भवनमा जन्मिएकी एक बालिकाको भने १० घण्टापछि उदार भएको छ ।

सिरियाको अलेप्पो शहरमा भूकम्पपछि पुरिएको अवस्थामा जन्मिएकी बालिकाको

(बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

प्रदेश १ मा सचिव र उपसचिवका अधिकांश दरबन्दी खाली

मोरङ, माघ २८। प्रदेश नम्बर १ असोज ६ गतेदेखि मुख्य सचिवविहीन अवस्थामा छ । सचिव विनोदप्रकाश सिंहको बढुवा भएपछि उनी गृह मन्त्रालयको सचिवमा नियुक्त भए । अहिले किशोरकुमार चौधरीलाई निमित्तको जिम्मेवारी दिइएको छ ।

मुख्यमन्त्री तथा मन्त्री परिषद् कार्यालयमा प्रमुख सचिव सहित ४ जना सचिवको दरबन्दी छ ।

शासकीय सुधार तथा समन्वय सचिव कृष्णप्रसाद सापकोटा र बैठक तथा प्रशासन तर्फका ईश्वरकुमार गिरी अहिले सचिवको रूपमा रहेका छन् । दुई जना

सचिवको पद रिक्त रहेको छ । मुख्यमन्त्री तथा मन्त्री परिषद्को कार्यालय प्रदेश १ मा ज न उप सचिवको दरबन्दी रहेको छ । ती मध्ये २ जना मात्रै उप सचिवले काम गरिरहेका छन् । ६ जना उपसचिवको पद रिक्त रहेको छ ।

(बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

लोकतन्त्र र संघीयता कार्यान्वयनमा जोड

समिरबाबु कट्टेल

वित्तिमोड, माघ २७। 'लोकतन्त्र संवाद तथा नागरिक शिक्षा' विषयक अन्तरक्रिया कार्यक्रम वित्तिमोडमा सम्पन्न भएको छ ।

फ्रेडरिक एवर्ट रिफ्टुड (एफईएस) नेपाल र संवाद समूह भापाद्वारा शनिवार वित्तिमोडमा आयोजित कार्यक्रममा सम्बन्धित क्षेत्रका विज्ञ र सरोकारवाला बीच तीनवटा कार्यपत्रमाथि छलफल भएको थियो ।

कार्यपत्र प्रस्तुत गर्ने विज्ञहरूले लोकतन्त्रमा समान हक अधिकार, समता, संविधानले प्रत्याभूत गरेअनुसार राज्य प्रणाली र शासन व्यवस्थामा आम

नागरिकको पहुँचलगायत विषयमा जोड दिएका थिए । उनीहरूले संघीयता कार्यान्वयन नै लोकतन्त्रको मेरुदण्ड भएको बताए ।

नेपाल ल क्याम्पसका प्रा.डा. गणेशदत्त भट्ट 'लोकतन्त्रको संस्थागत सुदृढीकरणमा नागरिक शिक्षा' विषयक कार्यपत्र प्रस्तुत गर्दै नागरिक बन्नका लागि लोकतन्त्रलाई जीवन पद्धति बनाउनु पर्नेमा जोड दिए ।

भट्टले लोकतन्त्रको सुदृढीकरणका लागि संविधानको विशेष भूमिका हुने बताए । उनले नेपालमा लोकतन्त्रका लागि राजनीतिक दलबाट खतरा रहेको बताउँदै भने- लोकतन्त्रलाई जनमुखी बनाउने प्रतिबद्धता राजनीतिक शक्तिहरूमा

नहुँजेल नेपालमा लोकतन्त्र जनमुखी र संस्थागत हुन सक्दैन ।

संघीयता विज्ञ डा. विनय मिश्रले 'संघीयताद्वारा शासन सबलीकरण एवम् विकासको प्रभावकारिता' विषयक कार्यपत्र सकारात्मक आशा गर्ने थुप्रै ठाउँ रहेको बताए । लोकतन्त्र र संघीयतामा कानूनी शर्त हुने बताउँदै उनले भने-संघीयताको मुख्य विशेषता भनेकै प्रभावकारी सेवा प्रवाह हो । नेपालको सन्दर्भमा यो प्रभावकारी बन्दै गएको छ ।

सर्वोच्च अदालतका शाखा अधिकृत रञ्जना विश्वकर्मा 'लोकतन्त्र

सर्बालकरणका लागि सामाजिक न्याय' विषयक कार्यपत्र पेश गरिन् । उनले लोकतन्त्र सीमित वर्गका लागि मात्र नभएर सबैका लागि भएकोमा जोड दिँदै भनिन् -लोकतन्त्रको अर्को शर्त सामाजिक न्याय पनि हो ।

एफईएसका आवासीय प्रतिनिधि जोनाथन मेड्रेले एफईएस जर्मनीमा स्थापित राजनीतिक संस्था भएको र यसले नेपालमा पनि समसामयिक एवम् राजनीतिक मुद्दाका विषयमा काम गर्दै आएको बताए । एफईएस नेपालको तर्फबाट डाक्टर चन्द्रदेव भट्टले यो संस्थाले २५ वर्षदेखि नेपालमा काम गर्दै आएको जानकारी

(बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

आइतवार स्वास्थ्यसेवा बन्द

भापा, माघ २८। नेपाल चिकित्सक सङ्घले चिकित्सकमाथि भएको कटपिटको विरोधमा आइतवार देशभरका स्वास्थ्य संस्थाको आर्कस्मिकवाहेकका स्वास्थ्य सेवा ठप्प पार्ने निर्णय गरेको छ ।

सङ्घले देशभरका सरकारी तथा गैरसरकारी, निजी, सहकारी स्वास्थ्य संस्था, अस्पताल, निजी तथा सरकारी मेडिकल कलेज, प्रतिष्ठानलगायतका सम्पूर्ण स्वास्थ्य संस्था तथा अस्पतालबाट प्रवाह हुने आर्कस्मिकवाहेकका अन्य सम्पूर्ण सेवाहरू बन्द गर्ने निर्णय गरेको हो ।

सङ्घका अध्यक्ष डा. लोचन कार्कीले राष्ट्रिय ट्रमा सेन्टरका वरिष्ठ अर्थोपेडिक सर्जन डा. जनिथलाल सिंहलगायत अन्य चिकित्सक तथा स्वास्थ्यकर्मीहरूमाथि प्रहरीले लाठी चार्ज गरी घाइते बनाएको घटनाप्रति सङ्घले गम्भीर ध्यानाकर्षण भएको बताए । स्वास्थ्य जस्तो संवेदनशील क्षेत्रको शान्ति सुरक्षाका निमित्त

बारमा भट्टराई

भद्रपुर, माघ २८। नेपाल वार एशोसियसन भापाको अध्यक्षमा अधिवक्ता नारायणप्रसाद भट्टराई निर्वाचित भएका छन् । गठित १३ दशैयौं कार्य समितिका लागि सम्पन्न मतदानबाट भट्टराईले ९२ मत ल्याएर निर्वाचित भएका हुन् । उनका प्रतिपर्धी कालीप्रसाद सञ्जेलले २१ मत ल्याएका थिए ।

प्रगतिशील कानून व्यावसायी र डे मोक्र्याटिक्स लयर्स एशोसियसन कापावीच आलोपालो प्रणालीमा रहेर विगत बर्षहरूमा कार्यसमिति चयन हुने प्रणालीलाई यसपटक भने आरपीएलएका तर्फबाट कानून व्यावसायी सञ्जेलले उम्मेदवारी दिएका थिए ।

पीपीएलए (९ गतीशिल कानून व्यावसायी संगठन) र प्रजातान्त्रिक कानून व्यावसायी संगठन डिएलए बीचको सहमति अनुसार उपाध्यक्षमा प्रजातान्त्रिक समूहबाट भीम बराल, सचिवमा सन्तोषकुमार प्रसाई, सहसचिवमा कोपिला बस्नेत र सदस्यहरूमा भरत प्रसाई, सेमन्त मिश्र, पदम रिमाल र लक्ष्मीप्रसाद शिवाकोटी निर्वाचनमा भाग लिएका थिए ।

शनिवार सम्पन्न निर्वाचनमा १ सय १७ मत खसेकोमा ४ मत बढेर भएको भापा बारले जनाएको छ । भापा बारमा जम्मा एक सय ६३ जना कानून व्यावसायी मतदाताहरू रहेका छन् ।

संगठन पीपीएलएबाट कोषाध्यक्षमा दीपकप्रसाद निरौला र सदस्यहरूमा नारायणप्रसाद चौलागाईं, राजेन्द्र खनाल, कविता वाँस्तोला र रुद्रबहादुर न्यौपाने सर्वसम्मत चयन भएका छन् ।

२०६७ सालपछि भापा बारमा अध्यक्ष पदका लागि आलोपालो प्रणालीलाई तोडेर पहिलोपटक निर्वाचन भएको निर्वाचन समिति संयोजक टंकप्रसाद उप्रेतीले बताए ।

दशनामी समाज प्रदेश अध्यक्षमा पदमकुमार

चारपाने, माघ २८। नेपाल दशनामी समाज प्रदेश नम्बर १ को दोस्रो अधिवेशनबाट अध्यक्षमा भापाका पदमकुमार पुरी (प्रकाश) सर्वसम्मत चयन भएका छन्।

भापाको विर्तामोडस्थित चारपानेमा शनिवार भएको अधिवेशनबाट प्रकाश सर्वसम्मत अध्यक्षमा चयन भएका हुन्। प्रदेश समितिको उपाध्यक्षमा मोरङबाट खगेन्द्र गिरी, महिला उपाध्यक्ष भापाबाट शारदा गिरी, सचिवमा मोरङका पदमकुमार गिरी, सह-सचिवमा भापाबाट उमेश भारती र कोषाध्यक्षमा इलामबाट प्रेमबहादुर गिरी सर्वसम्मत चयन भएका छन्।

त्यस्तै सदस्यमा संखुवासभाबाट रघुनाथ गिरी, भापाबाट कृष्णबहादुर वन, पाँचथरबाट रामकुमार भारती, ओखलढुङ्गाबाट ईश्वरी गिरी, खोटाङबाट

कमल पुरी, सुनसरीबाट राजन गिरी, दीपबहादुर पुरी र सुष्मा गिरी सर्वसम्मत चयन भएको निर्वाचन समितिका संयोजक खगेन्द्र गिरीले जानकारी दिए।

अधिवेशनकै क्रममा समाजको प्रदेश १ ले प्रदेश भरका जिल्ला र नगर समितिहरू मध्येबाट उत्कृष्ट कार्य गरेको भन्दै विर्तामोड नगर समितिलाई सम्मान गरेको छ। विर्तामोड नगर समितिका अध्यक्ष अर्जुन गिरीले गरेको कार्यको प्रशंसा गर्दै नगर समितिको तर्फबाट उनलाई सम्मान गरिएको हो।

त्यस्तै प्रदेश नम्बर १ ले समाजका लागि विभिन्न कार्य गरेको भन्दै केन्द्रीय वरिष्ठ उपाध्यक्ष गोविन्द्विक्रम गिरी, केन्द्रीय संरक्षक भरतलाल गिरी, छत्रबहादुर गिरी, प्रदेश नं. १ सांसद गोविन्द गिरी र ताल्पेजुडका पूर्व अध्यक्ष कुलराज गिरीलाई सम्मान गरेको छ।

नेपाल दशनामी समाज प्रदेश नं. १ का अध्यक्ष चन्द्रप्रसाद गिरीको अध्यक्षतामा भएको उद्घाटन कार्यक्रममा केन्द्रीय अध्यक्ष रुद्र गिरीको प्रमुख आतिथ्य रहेको थियो।

प्रदेश उपाध्यक्ष टीकाबहादुर वनले स्वागत गरेको कार्यक्रममा केन्द्रीय सचिव अशोक गिरी, महासचिव तुलसीराज गिरी, उपाध्यक्ष मणिराम गिरी, प्रमुख अतिथि रुद्र गिरीलगायतले शुभकामना मन्त्र व्यवस्थापन गरेका थिए।

वन्दसत्रमा केन्द्रीय सल्लाहकार हर्कलाल गिरी, केन्द्रीय कोषाध्यक्ष डम्बर वनलगायतले आ-आफ्नो भनाइ प्रस्तुत गरेका थिए।

वन्दसत्रको सञ्चालन केन्द्रीय सचिव अशोक गिरीले गरेका थिए भने उद्घाटन कार्यक्रमको सञ्चालन प्रदेश सचिव प्रेमराज भारतीले गरेका थिए।

भुवनेश्वरमा श्रीमद्पद्म महापुराण शुरु

अर्जुनधारा, माघ २८। भापाको अर्जुनधारा-१स्थित भुवनेश्वर शिव पाञ्चायन आनन्द धाममा १४औं धार्मिक अनुष्ठान अन्तर्गत शनिवारदेखि संगीतमय श्रीमद्पद्म महापुराण तथा ध्यानाञ्चल महायज्ञ शुरु भएको छ।

महापुराण मूल आयोजक समारोह समितिका संयोजक पुष्पकुमार प्रसाईंको अध्यक्षतामा आयोजित उक्त महापुराणको प्रमुख अतिथि प्रदेश नं.१का प्रदेशसभा सदस्य तिलचन पाठक (चिन्तन)ले उद्घाटन गरेका थिए।

यही फागुन ७ गते सम्पन्न हुने महापुराणको प्रमुख वाचक आचार्य गायत्रीप्रसाद बहाल र उपवाचकहरु षण्डितरय पवन भट्टराई, रामप्रसाद मिश्र र सोमनाथ पोखरेल रहेको समितिका सचिव भानुभक्त श्रेष्ठले जानकारी दिए।

कार्यक्रममा नमूना सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहका अध्यक्ष जागरामान राई, प्रज्वला अपाङ्गा तथा महिला बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्थाकी व्यवस्थापक तुलसा कुँवरलगायतले शुभकामना मन्त्र व्यवस्थापन गरेका थिए।

धाम व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष डिल्लीराम चापागाँउले स्वागत गरेको उक्त कार्यक्रमको सञ्चालन सचिव श्रेष्ठले गरेका थिए। महापुराण उद्घाटन अधि केश यान्त्रिकसहितको रयालीले विभिन्न स्थलहरूको परिक्रमा गरेको थियो।

राजगढलाई उपाधि अर्जुनधारा -१ र ६ फाइनलमा

अर्जुनधारा, माघ २८। राजगढ सन्थाल फुटबल क्लब बाह्रदशौं भापाको अर्जुनधारामा जारी प्रदेश नं.१ स्त्रीय दोस्रो मंगल मर्डौं सन्थाल स्मृति नकआउट फुटबल प्रतियोगिताको उपाधि जित्न सफल भएको छ।

अर्जुनधारा -१ स्थित नमूना युवा क्लबको खेलमैदानमा शनिवार सम्पन्न फाइनल खेलमा ताडामा सन्थाल फुटबल क्लब भद्रपुरलाई टाईब्रेकरमा २-४ गोल अन्तरले पराजित गर्दै बाह्रदशौंले उपाधि जितेको हो।

निर्धारित समयमा दुवै टिमबाट १-१ गोलको बराबरीमा खेल सम्पन्न भएपछि खेलको निर्णय टाईब्रेकरबाट भएको थियो। प्रतियोगिताका विजेता बाह्रदशौं र उपविजेता भद्रपुरले नगद पुरस्कार क्रमशः ५० हजार र ३० हजारसहित शिल्ड, मेडल र प्रमाण पत्र प्राप्त गरेका छन्।

प्रतियोगितामा फाइनल खेलका म्यान अफ दी म्याच श्याम मुर्मू, सन्थाल (बाह्रदशौं), वेस्ट गोलकिपर सुरेश हस्ता सन्थाल (भद्रपुर), वेस्ट डिफेन्स पर्वत मर्डौं सन्थाल (भद्रपुर), वेस्ट मिडफिल्डर अमित मुर्मू सन्थाल (बाह्रदशौं), हाइएस्ट स्कोरर गणेश हेमरम सन्थाल (बाह्रदशौं), फेयर प्ले टिम (अर्जुनधारा सन्थाल फुटबल क्लब) र राईजीड प्लेयर प्रकाश हस्ता सन्थाल(नमूना सन्थाल फुटबल क्लब) घोषित भएका थिए।

आयोजक नमूना सन्थाल फुटबल क्लबका अध्यक्ष राम मुर्मू सन्थालको अध्यक्षतामा आयोजित कार्यक्रममा प्रमुख अतिथि अर्जुनधारा नगरपालिकाका प्रमुख

वल्देवसिंह गोम्वेन तामाङ, भापा जिल्ला फुटबल संघका अध्यक्ष भणिरथ आले मामा, सदस्य टेकराज सुब्बा, जगत राना मगर लगायतले खेलाडीहरूलाई पुरस्कारहरू वितरण गरेका थिए।

प्रतियोगिता सम्पन्न गर्ने सहयोग प्रदान गर्ने विभिन्न दाता र संस्थाहरूलाई सम्मानित गरिएको उक्त कार्यक्रमको समापन पत्रकार रञ्जित परियारले गरेका थिए। प्रतियोगितामा भापा, मोरङ र सुनसरीका १४ वटा टिमको सहभागिता रहेको थियो।

उता शनिश्चरे फुटबल क्लबको आयोजनामा भापाको अर्जुनधारामा जारी प्रथम यू-१८ वडास्तरीय फुटबल प्रतियोगिताको उपाधिको लागि अर्जुनधारा-१ र अर्जुनधारा-६ले प्रतिस्पर्धा गर्ने भएका छन्।

अर्जुनधारा-७स्थित अर्जुनधारा खेलमैदानमा शनिवार सम्पन्न अन्तिम सेमीफाइनल खेलमा अर्जुनधारा-७ लाई

गणेश गजमेरले १-१ गोल गरेका थिए। त्यसैगरी पराजित टिमका लागि खेलको ५५औं मिनेटमा दलबहादुर अधिकारीले एक गोल गरेका थिए। खेलका उत्कृष्ट खेलाडी विजयी टिमका खेलाडी सविन योङ्हाङलाई सुरेन्द्र धिमालले एक जोर बुट हस्तान्तरण गरेका थिए।

प्रतियोगिताको फाइनल खेल आज आइतबार दिउसो ३ बजे हुने प्रतियोगिता आयोजक समितिका सचिव पेमा तामाङले जानकारी दिए। प्रतियोगिताको विजेता र उपविजेता हुने टिमले नगद पुरस्कार ३० हजार र २० हजारसहित शिल्ड, मेडल र प्रमाण पत्र प्राप्त गर्ने छन्।

अर्जुनधारा-६लाई कावाँही
गत शुक्रवार सम्पन्न पहिलो सेमीफाइनल खेलमा अर्जुनधारा-६लाई पराजित गरेको अर्जुनधारा-८ कावाँहीमा परेपछि अर्जुनधारा-६ फाइनलमा पुगेको हो।

उमेर समूहभन्दा बढीको एक जना खेलाडीलाई खेलमा सहभागी गराएको प्रमाणित भएपछि शनिवार सम्पन्न आयोजक समितिको बैठकले अर्जुनधारा-८ लाई कावाँही गर्ने निर्णय गरेको चौथो र ४९औं मिनेटमा युगल राई र

सतासीको निःशुल्क आँखा शिविर

विर्तामोड, माघ २८। सतासी साकोसको आयोजनामा निःशुल्क आँखा शिविर सम्पन्न भएको छ।

संस्थाका अध्यक्ष रुद्रमणि श्रेष्ठको अध्यक्षता रहेको कार्यक्रम अर्जुनधारा-७ को कार्यालय परिसरमा भएको थियो। अर्जुनधारा नगरपालिका वडा नं. -७ का अध्यक्ष गोविन्द खातिवडाको प्रमुख आतिथ्य रहेको थियो।

अर्जुनधारा एकाई संयोजक वसन्त मल्लको संयोजकत्व तथा मेची नेत्रालयको प्राविधिक सहयोगमा भएको शिविरमा ४ सय १३ जनाको आँखा परीक्षण गरिएको थियो। हेल्पीड हेण्ड सामुदायिक अस्पताल चाबहिलको तर्फबाट चस्मा वितरण गरिएको थियो। संस्थाको तर्फबाट ५ जना विपन्न सेवाग्राहीहरूलाई निःशुल्क औसधि वितरण गरेको कार्यक्रमको सञ्चालन संस्थाका सचिव सन्तोष श्रेष्ठ कसजुले गरेका थिए।

पनि हातपात भएको छ।

चिकित्सक कुटपिट गर्नेलाई कारवाहीको माग गर्दै शनिवार

माइतीथर मण्डलमा प्रदर्शन गरिएको थियो। उनीहरूले स्वास्थ्यकर्मीमाथि हिंसा बन्द गर्नुपर्ने लगायतका नारासहितका प्लेकार्ड बोकेर घटनाको विरोध गरेका थिए।

यसैबीच नेपाली कांग्रेसका महामन्त्री गगन थापाले राष्ट्रपतिलगायत अति विशिष्टको सवारीमा नागरिकलाई कुनै असुविधा नहुने गरी प्रोटोकल बदल

प्रस्ताव गरेका छन्। विशिष्ट व्यक्तिको सुरक्षा कार्यविधि २०७७ लगायतका विधि तथा प्रोटोकल बदलनुपर्ने र

निर्वाचित हुने नयाँ राष्ट्रपतिको पहिलो दिनबाट नै संशोधित कार्यविधि लागू हुने गरी अहिलेदेखि तयारी गर्नुपर्ने उनको सुझाव छ।

आवश्यकता

विर्तामोड स्थित एक फसल र क्यापिटनका लागि २ जना सामर्थ्य हिसाब जान्ने लेखपढ गर्न जान्ने सहयोगी कर्मचारी आवश्यक परेकाले खान बस्न सुविधासहित तलबको पनि व्यवस्था रहेकाले इच्छुकले सम्पर्क गर्नुहोला।
सम्पर्क : ९८६९४४४४४४/
९८०४९०४४२२

प्रदेश १मा...

बहुवाको लागि र अनिवार्य वस्तु पर्ने बाध्यता बाहेक सचिवहरू प्रदेश संरचनामा नै बस्न नचाहँदा प्रदेश १ मा सचिव र उपसचिवको दरबन्दी खाली हुने गरेको छ। प्रदेश सरकारका मन्त्रालय र मातहतका कार्यालयमा ठूलो संख्यामा उपसचिवको दरबन्दी खाली रहेको छ।

उपल्लो तहका कर्मचारी नआउँदा प्रदेश सरकारको सेवा प्रवाह र कार्यक्षमता माथि नै प्रश्न उठ्ने गरेको छ। प्रदेश १ सभाको सचिवालयमा अहिलेसम्म सचिवालयाको सचिव भनेर कोही पनि आएका छैनन्। सचिवालयाको सचिव विना प्रदेश १ प्रदेशसभामाको ५ वर्ष कार्यकाल सकिएको छ।

प्रदेश सरकार सेवा प्रवाह र विकास व्यवस्थापन सम्बन्धी स्थिति पत्रले सङ्घीय सरकारबाट नआएका कारण सचिव तथा उपसचिवहरू नआएको देखाउँछ।

स्थिति पत्रका अनुसार प्रदेशसभामा प्रशासन तर्फका २ जना उपसचिवको दरबन्दीमा एक जना कार्यरत छन्। न्याय उपसचिव अहिलेसम्म सङ्घीय सरकारले पठाउन सकेको छैन। विविध उपसचिव १ जनाको दरबन्दी भए पनि त्यो पद पनि रिक्त रहेको छ।

प्रदेश १ सरकार आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालयमा दुई जना उपसचिव मध्ये १ जना उपसचिव खाली रहेको छ। कानून मन्त्रालयमा नै कानूनका उपसचिव खाली हुँदा कानून निर्माणका कामहरू प्रभावित हुँदै आएको मन्त्रालय श्रोतले जनाएको छ।

आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयमा एक जना सचिव, ४ जना उपसचिवको दरबन्दी रहेकोमा २ जना उपसचिव पद रिक्त रहेको छ। कृषि मन्त्रालय अन्तर्गत २८ जना उपसचिवको दरबन्दी रहेको छ। २८ जनामा ३ जनाको मात्रै पदपूर्ति भएको छ। २५ जना उपसचिवको दरबन्दी खाली रहेको छ।

पशुपन्छी तथा मत्स्य विकास निर्देशनालय, कृषि विकास निर्देशनालय र कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन तथा तालिम केन्द्रमा सहसचिव वा सो सरहको एघारौं तहको तीन जनाको दरबन्दीमा अहिलेसम्म निमित्तको भरमा चलेको छ। पशु सेवातर्फका १२ जना उपसचिव वा सो सरहको दरबन्दी रहेकोमा ५ जना मात्र कार्यरत छन्। ७ वटा दरबन्दी खाली छ। उपसचिव वा सो सरहको कर्मचारी नै अभाव हुँदा मन्त्रालय र मातहतको काम गर्न निक्कै सकस हुने गरेको कृषि मन्त्रालयका कर्मचारीहरू बताउँछन्। भूमि व्यवस्था तथा सहकारीतर्फ दुई

जना उपसचिवको दरबन्दी रहेको छ। तर अहिले दुवै दरबन्दी खाली छ। यो मन्त्रालय रहेसम्म सचिवको समेत खाली रहेको थियो। समायोजन पछि अहिले यो मन्त्रालय खारेज भएको छ। पर्यटन तथा वन वातावरण मन्त्रालयमा सहसचिव अहिलेसम्म हाजिर हुन आएका छैनन्। उपसचिव वा सो सरहको डिभिजन वन अधिकृत र भू संरक्षण अधिकृतहरू २४ जनाको दरबन्दी रहेको छ। ती मध्ये ११ जनाको दरबन्दी खाली रहेको स्थिति पत्रले उल्लेख गरेको छ।

निमित्त प्रमुख सचिव किशोरकुमार चौधरीको संयोजकत्वमा प्रदेशका सबै सचिव सदस्य रहेको कार्यदलले स्थिति पत्र बनाएको थियो।

सो स्थिति पत्रले डक पूर्वाधार तथा शहरी विकास मन्त्रालय मातहत रहेको कार्यालयमा पनि निर्देशक, उपसचिव स्तरका कर्मचारी अभाव देखाएको छ। सहसचिव सो सरहको निर्देशक पदमा कर्मचारी आएका छैनन्। सिनियर डिभिजन इन्जिनियर उपसचिव वा सो सरहका १७ जनाको दरबन्दी सो मन्त्रालयमा रहेको छ।

जसमा ७ जनाले मात्र काम गरिरहेका छन्। १० जनाको दरबन्दी रिक्त रहेको मन्त्रालयले जनाएको छ। सामाजिक विकास मन्त्रालयमा ८३ जनाको दरबन्दी रहेकोमा ३२ जना कर्मचारीको पद रिक्त रहेको छ।

स्वास्थ्य मन्त्रालय अन्तर्गत ९९६ दरबन्दी रहेको छ। ती मध्ये ४४७ जनाको पद रिक्त रहेको छ। ४६९ जनाको पदपूर्ति भएको तथ्यांकले देखाएको छ।

प्रदेश स्वास्थ्य आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्र, स्वास्थ्य निर्देशनालय, प्रदेश जनस्वास्थ्य प्रयोगशाला र स्वास्थ्य तालिम केन्द्रमा सहसचिव वा सो सरहको कर्मचारी रहने व्यवस्था छ। यी सबै कार्यालयमा सहसचिवको समायोजन लिएर कुनै पनि कर्मचारी नै आउन चाहेका छैनन्। यी सबै पद सबै खाली रहेको छ।

अस्पतालतर्फ प्रादेशिक अस्पताल भद्रपुर, जिल्ला अस्पताल सुनसरी, जिल्ला अस्पताल उदयपुर र जिल्ला अस्पताल इलाममा सहसचिव वा सो सरहको कर्मचारी रहने व्यवस्था रहेको भए पनि मेची अस्पताल बाहेक अरू अस्पतालमा नै अभाव हुँदा मन्त्रालय र मातहतको काम गर्न निक्कै सकस हुने गरेको कृषि मन्त्रालयका कर्मचारीहरू बताउँछन्।

विशेषज्ञ जनशक्तिको अभावको कारण कोभिडको बेलामा खरिद भएका तथा विभिन्न श्रोतहरूबाट जुटाइएका उपकरणहरू अहिले कहाँ कसरी प्रयोग

हुँदैछ भन्ने बारेमा कसैलाई पनि थाहा छैन।

पछिल्लो समय निर्णय भएको ५० शैययाका अस्पतालहरूमा स्तरोन्नति भएका जिल्ला अस्पतालहरू भोजपुर, पाँचथर र तेह्रथुम जिल्ला अस्पतालमा पनि सहसचिव वा सो सरहको कर्मचारी रहनु पर्ने व्यवस्था भए पनि अहिलेसम्म राखिएको छैन।

प्रदेश योजना आयोगमा एक जना सचिव, ३ जना उपसचिव, शाखा अधिकृत सातौं र आठौं ३ जनाको दरबन्दी छ। उपसचिव र शाखा अधिकृत एक जना पनि कार्यरत छैनन्। उपसचिव र अधिकृतका पद सबै खाली छन्।

देवी...

भने- 'हामी गुणस्तरीय शिक्षा प्रदान गर्नका लागि शिक्षकलाई समेत तालिमको व्यवस्था गरौं। जुन तालिम गुणस्तरीय शिक्षाका लागि सहयोगी हुनेछ।'

मूकम्पले...

१० घण्टापछि उद्धार भएको हो। उनको अस्पतालमा उपचार जारी छ।

वालिकाका बुबाआमाले उनको जन्म भएपछि मात्रै अन्तिम सास फेरेका थिए। उनको नाम आया राखिएको छ। अरबी भाषामा आयाको अर्थ चमत्कार हुन्छ। बीबीसीका अनुसार ती बच्चीको अभिभावकत्व लिनका लागि हजारौंले इच्छा राखेका छन्। बच्ची जन्माएको पाँच तले भवन ढलेको थियो।

लोकतन्त्र...

दिए। उनले लोकतन्त्रले अधिकार र अवसर दिएकाले यसलाई परिष्कृत गर्दै लैजानु पर्नेमा जोड दिए।

कार्यक्रममा प्रदेश १ का पूर्व मन्त्री फलकसिंह दलाईले नेपालमा सङ्घीयता कार्यान्वयनको चरणमा रहेपनि केन्द्रकृत मानसिकता अझै हावी रहेको बताए। नेपालको सन्दर्भमा प्रदेश सङ्घीयताको मुटु रहेकोमा उनको जोड थियो।

राजनीतिक दलको तर्फबाट नेपाली कांग्रेस भापाका सचिव कृष्ण हुमागाँउ, नेकपा एमालेको तर्फबाट नेतृ तथा प्रदेशकी पूर्व राज्यमन्त्री जसमाया गजमेर, नेकपा माओवादी केन्द्रका संयोजक राजु आचार्य (अमिन), राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टीका सचिव प्रकाश पाठक, राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टीका सचिवालय प्रमुख कुमार थापा, जनता समाजवादी पार्टीका अध्यक्ष दिपेन बाला राईले लोकतन्त्र र सङ्घीयता माथि आफ्ना धारणा राखेका थिए। कार्यक्रममा एमाले भापाका अध्यक्ष

सधैँ पाठ्यपुस्तक अभाव

भरोसायोग्य सेवा प्रवाह होस्

स्वास्थ्य सेवा नागरिकको अत्यावश्यक सेवा मध्येको एक हो । नेपालको संविधानले नै सबै नागरिकलाई स्वास्थ्य सेवाको पहुँचको प्रत्याभूति गरेको छ । नेपालको इतिहासमा वीर हस्पिटलको स्थापनापछि क्रमिक रूपले विकास हुँदै गएको स्वास्थ्य सेवा अहिले पनि सबैको पहुँचमा छैन । भएका संस्थाहरूले पनि आवश्यक सेवा प्रवाह गर्न सकेका छैनन् । कतै चिकित्सक तथा स्वास्थ्यकर्मीको अभावमा त कतै उपकरण र दक्ष प्राविधिकको अभावमा स्वास्थ्य सेवा सहज भइरहेको छैन । विगतमा शासन सञ्चालनमा होस्, सबै भू-भागमा बसोबास गर्ने नागरिकले सहजै सेवा लिन सक्नु भनेर केन्द्र, क्षेत्र र जिल्ला गरी तीन तहमा अधिकारको बाँडफाँड गरिएको थियो । आज संघीय शासन व्यवस्थामा पनि संघ, प्रदेश र स्थानीय गरी तीन तहको सरकारको व्यवस्था गरेरसंरचना निर्माण गरिएको छ । त्यसै अनुसार प्रदेशमा प्रादेशिक तथा स्थानीय तहमा छुट्टै स्वास्थ्य सेवा प्रदायक अस्पताल एवम् स्वास्थ्य संस्थाको व्यवस्था गरिएको छ ।

भूभाषाको सदरमुकाम भद्रपुरमा तत्कालीन व्यवस्था अनुसार सञ्चालित अञ्चल अस्पताल अहिले प्रादेशिक अस्पतालमा रूपान्तरण भएको छ । भूभाषा, इलाम, पाँचथर र ताप्लेजुङ जिल्लाबाट रेफर गरिएका विरामीको भरोसाको केन्द्रका रूपमा सञ्चालित अस्पताल अहिले प्रादेशिक त भयो तर त्यस अनुसारको सेवा प्रवाह गर्ने संस्था हुन सकेन । यद्यपि आज भूभाषामा ठूलोला अस्पतालहरू सञ्चालनमा छन्, विशेषज्ञसहितका सेवा प्रदान गर्ने थुप्रै सेवा प्रदायक संस्थाहरू छन् । तर, ती निजी क्षेत्रबाट सञ्चालित भएका कारण विपन्न वर्गको पहुँचमा छैनन् । यस्तोमा बहुसंख्यकको आशा र भरोसाको केन्द्रका रूपमा रहेको मेची अस्पतालको स्तरोन्नति, सेवा सुधार तथा क्षमता वृद्धि नागरिकको पक्षमा हुन्छ ।

वर्षौँदेखि अनेक समस्या भोगिरहेको अस्पतालमा एक सय तीन जना चिकित्सकको दरबन्दी छ । तर, अहिले पनि दरबन्दी अनुसार आधा पनि जनशक्तिको व्यवस्था हुन सकेको छैन । वर्षौँको मागपछि आधुनिक उपकरणहरू ल्याइए तर त्यसलाई सञ्चालन गर्ने दक्ष जनशक्तिको अभाव छ । पचास शय्याको अस्पतालको भवन नै पुरानो र जीर्ण भइसकेको छ । पटक-पटकको माग, आन्दोलन र खबरदारीका बीच शुकुबार उपप्रधान तथा ऊर्जा मन्त्री राजेन्द्र लिङ्देन, प्रदेश १ का मुख्यमन्त्री हिक्मतकुमार कार्की तथा प्रदेशमन्त्रीहरू भक्तिप्रसाद सिटौला, निर्मला लिम्बूले संयुक्तरूपमा मेची प्रादेशिक अस्पतालको निरीक्षण गरी त्यसको स्तरोन्नतिसँगै सेवा प्रवाहमा सुधार गर्ने प्रतिबद्धता जनाएका छन् । त्यस अवसरमा अस्पतालका मेसु टंक बाह्रकोटिले अस्पतालको अवस्था, समस्या र समाधानका उपायहरूका बारेमा ध्यानाकर्षण गराएका थिए । आशा गरौँ मन्त्रीहरूको यस्तो चासोले प्रदेश सरकार अन्तर्गतको मेची प्रादेशिक अस्पतालले भौतिक, व्यवस्थापकीय तथा सेवा प्रवाहको क्षेत्रमा सुधार होस् । आमनागरिकले गुणस्तरीय सेवा प्राप्त गर्न सक्नु र पुराना समस्याहरू समाधान भई सवैधानिक अधिकारको प्रत्याभूति हुन सकोस् ।

अर्जुनधरामा प्रस्तावना लेखन सम्बन्धी तालिम

अर्जुनधरामा, माघ २८ । अर्जुनधरामा स्थित जलेश्वर सामुदायिक सिकाइ केन्द्रको आयोजनामा दुई दिवसीय तालिम शुरुवातदेखि शुरु भएको छ ।

सहभागीहरूलाई प्रस्तावना लेखन सम्बन्धी ज्ञानको विकास गर्ने उद्देश्यले उक्त कार्यक्रमको आयोजना गरिएको आयोजक केन्द्रकी अध्यक्ष पुनम सुवेदीले जानकारी दिइन् । केन्द्रकी अध्यक्ष सुवेदीको अध्यक्षतामा आयोजित तालिमको प्रशिक्षक विषय विज्ञ अरुणा चौधरी रहेकी छिन् । तालिममा १३ जना प्रशिक्षार्थीको सहभागिता रहेको केन्द्रकी सचिव एवम् कार्यक्रम सञ्चालक इन्दिरा दाहालले जानकारी दिइन् ।

खेमराज निरौला

विद्यालय तहमा जब नयाँ शैक्षिक सत्र शुरु हुन्छ, तब पाठ्यपुस्तकको कुरा जोडतोडले उठ्न थाल्छ । जनक शिक्षा सामग्री टाडा कान लाउन थाल्छ । शिक्षा मन्त्रालय र मातहतका निकाय निर्देशन दिन थाल्छन् । अभिभावक, शिक्षक र विद्यार्थी कराउन थाल्छन् । पत्रपत्रिका पाठ्यपुस्तक अभावका शीर्षकहरू देखिन थाल्छन् । बाँकी ११ महिना सबै पक्ष कानमा तेल हालेर बस्छन् । यो कथा जस्तो सुनिने नेपालको विद्यालय तहको शिक्षाले वर्षौँदेखि भोदो आएको चक्रीय समस्या हो । शिक्षा कुनै पनि मुलुकको विकासको मुख्य सूचक हो । त्यसैले संसारभरका देशहरूले शिक्षा क्षेत्रमा उल्लेख्य बजेटको व्यवस्था गरेर यो क्षेत्रलाई प्राथमिकतामा राखेका हुन्छन् ।

नेपालमा पनि सरकारले प्रत्येक वर्ष बजेट ल्याउँछ तर बजेटको आकार हेर्ने हो भने मुलुकको सरकार शिक्षा क्षेत्रप्रति कति संवेदनशील रहेछ भन्ने कुरा विनियोजित बजेटबाटै प्रस्ट हुन्छ । शिक्षा क्षेत्रको विकासका विषयमा सरकार गम्भीर देखिँदैन । खाली कर्मकाण्डी एवम् कामचलाउ प्रवृत्ति मात्र देखिन्छ । हरेक वर्ष जस्तै आउने शैक्षिक सत्र पनि पाठ्यपुस्तक समयमा नछाँपिने र छापीए पनि विद्यार्थीका हातहातमा पुगेमा शक्य उत्पन्न हुन थालिसकेको छ । हरेक वर्ष यो समस्या जोडदार रूपमा उठ्ने गर्दछ, तर दिगो समाधान कहिल्यै पनि हुँदैन ।

विद्यालय तहमा नयाँ शैक्षिक सत्र शैशाखमा शुरु हुन्छ । तर, चार महिना बितिसकदा पनि पाठ्यपुस्तक विद्यार्थीका हातमा पुग्न नसक्दा एकअर्कालाई देखाएर पनिन्ने प्रवृत्तिले आउने शैक्षिक सत्रमा पनि निरन्तरता नपाउला भन्न सकिन्छ । हरेक शैक्षिक सत्रमा पाठ्यपुस्तक अभाव हुनुले सरकार एवम् सरोकारवाला निकाय शैक्षिक क्षेत्रका समस्याप्रति कति संवेदनशील छन् भन्ने कुरा प्रस्ट हुन्छ । सबै कक्षाका पाठ्यपुस्तक एउटै छापाखानाबाट आउँदैनन् । यो वर्ष जनक शिक्षा सामग्री केन्द्रले कक्षा चारदेखि दससम्मका पाठ्यपुस्तक छाप्ने जिम्मा पाएको छ भने कक्षा एकदेखि तीनसम्मका निजी क्षेत्रलाई जिम्मा दिइएको छ ।

विद्यार्थीका के छ भने निजी क्षेत्रले समग्र गुणस्तरीय पाठ्यपुस्तक छाप्न भने सरकारी स्वाभिवक्तको छापाखानाले समयमा कहिल्यै पनि काम सक्दैन । एकातर्फ सरकार यो वर्ष तीन तहका निर्वाचनले गर्दा

पाठ्यपुस्तक समयमा नपुगे दाबी गर्छ भने अर्कातर्फ रसिया र युक्रेनबीचको युद्धलाई देखाएर कागजको मूल्य बढ्दा अभाव भएको दाबी गर्छ । यसमा केही सत्यता होला पनि तर यसो भन्दा देशको शैक्षिक जगत्लाई अस्तव्यस्त राख्न कदापि मिल्दैन । कागजको मूल्य जति नै बढे पनि जुनसुकै विकल्पको प्रयोग गरेर भए पनि पाठ्यपुस्तक समयमा छाप्नुपर्छ ।

जबसम्म विद्यार्थीका हातहातमा पाठ्यपुस्तक पुग्दैन, शिक्षण सिकाइ प्रभावकारी बन्न सक्दैन । यो वास्तविकतालाई समयमै दृष्टिगत गरी सरकार अगाडि बढ्नुपर्ने हुन्छ । पाठ्यपुस्तकको अभावले विद्यार्थीमा नकारात्मक प्रभाव पार्दछ । सिकाइप्रति जाँगर नदेखाउने, विद्यालय बीचैमा छाड्ने जस्ता समस्या विद्यालय र अभिभावकले भोग्नुपर्ने हुन्छ । शिक्षकले कक्षाकोठामा भद्र्याएको भ्रमा घरमा गएर गुहकार्य

सिकाइको एकमात्र साधन होइन । पाठ्यक्रमले राखेका उद्देश्य अन्य सन्दर्भ सामग्रीका माध्यमबाट पनि पूरा हुन सक्ने सुझाइएको छ । तर, जबसम्म पाठ्यपुस्तक विद्यार्थीका हातमा समयमा पुग्दैन, सिकाइप्रति जाँगर नलाग्ने सकिँदैन ।

पाठ्यपुस्तक हातमा नपुग्जेल विद्यार्थी कक्षामा बस्न पनि जागरुक हुँदैन । यो हाम्रो मुलुकको विद्यालय तहको गम्भीर शैक्षिक समस्या हो । यस पटक कक्षा दसको पाठ्यपुस्तक परिवर्तन हुँदैछ, अब कुनै पनि बहानामा परिवर्तन भएका पाठ्यपुस्तक समयमा छापेर पुर्‍याउन सकिएन भने यसको नकारात्मक असर आगामी माध्यमिक शिक्षा परीक्षा (एस.ई.ई.)मा सामेल हुने विद्यार्थीमा पनि देखिन्छ । पर्याप्त मात्रामा पाठ्यपुस्तक छाप्नु मात्र समस्याको एकमात्र समाधान भने होइन । छापीएका पाठ्यपुस्तक समयमा वितरण हुनु त्यतिकै

पाठ्यपुस्तकको पुनः प्रयोग गर्ने नीतिसेमेट बनाउन जरुरी छ । जसले गर्दा नपुग पाठ्यपुस्तक मात्र छाडि गरेर समयमा वितरण गर्न सहयोग पुग्छ ।

यसले अनावश्यक सरकारी खर्च कटौती गर्न समेत सहयोग गर्छ । पाठ्यपुस्तक अध्ययनको एउटा महत्वपूर्ण सामग्री भएको यसको संरक्षण एवम् जतन गरेर प्रयोग गर्नेतर्फ पनि विद्यार्थीलाई सचेत गराउनुपर्छ । अन्य सहयोगी सामग्री उपलब्ध गराएर पनि विद्यार्थीमा पाठ्यपुस्तक जतन गर्नुपर्छ भन्ने चेतना जगाउन सकिन्छ । सरकारले उपलब्ध गराउने पाठ्यपुस्तकको गुणस्तरीयता पनि कमजोर देखिन्छ । कम गुणस्तरीय कागज प्रयोग गर्नाले छिट्टै नष्ट हुने, च्यातिने एवम् आकर्षक नदेखिने हुन्छ भने निजी क्षेत्रले छापाइ गरेको पाठ्यपुस्तक आकर्षक, गुणस्तरीय एवम् टिकाउ देखिने हुन्छ । जसले गर्दा बर्षौँ पाठ्यपुस्तक छाप्नुमा मात्रै राज्यको करोडौँ लगानी खेर गइरहेको छ ।

सरकारले अहिलेसम्म सञ्चयी शिक्षा ऐन समेत ल्याउन सकिरहेको छैन । शिक्षकका समस्या, समग्र शिक्षा क्षेत्रको सुधारको योजना संविधान घोषणा भएको आठ वर्ष लागि सक्दा समेत प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन हुन सकिरहेको छैन । शिक्षासँग सम्बन्धित कतिपय ऐन, कानून, नीति नियम बन्न नसक्नु विडम्बनापूर्ण छ । ऐन र सम्बन्धित कानूनको अभावले पनि पाठ्यपुस्तक एवम् अन्य शैक्षिक समस्याको एकमुष्ट समाधानमा अड्यारो भइरहेको छ ।

मुलुकको शासकीय स्वरूप अनुरूपको शिक्षा क्षेत्रको पुनर्संरचना, व्यवस्थापन, समायोजन एवम् परिवर्तन जस्ता विषयको सम्बोधन हुन नसक्नुमा सरकारको नै कमजोरी देखिन्छ । नयाँ जनादेश अनुरूपको नयाँ सरकार बनेको छ । पहिलो चरणको मन्त्रपरिषद् गठनमा शिक्षा मन्त्रालय कसैको रोजाइ र चासोको विषय बनेन । विगतमा पनि यस्तै हुने गरेको छ । मुख्य राजनीतिक दलहरू शिक्षा मन्त्रालयको नेतृत्व लिन खासै उत्साहित हुने गरेको देखिँदैन ।

अब नयाँ सरकारले सञ्चयी शिक्षा ऐन र विश्वविद्यालय छाता ऐन तुरुन्तै संसदबाट पारित गराउनुपर्ने छ । साथै शिक्षक दरबन्दी मिलान, पाठ्यपुस्तक छाप्न एवम् वितरणमा देखिएको समस्या र दुई वर्षको कोभिडले थला परेको समग्र शिक्षा क्षेत्रलाई सुधारार्ने अवस्था छ । आगामी शैक्षिक सत्रमा पाठ्यपुस्तक समयमै विद्यार्थीको हातमा पुर्‍याउनुपर्छ । शिक्षा मन्त्रालय यो समस्याप्रति गम्भीर भएर लाग्नुपर्ने देखिन्छ । सरकारी निकाय एकअर्कालाई देखाएर उम्किने प्रवृत्तिको अन्त्य गर्नुपर्छ । शैक्षिक सत्र शुरु हुनुभन्दा कमतीमा तीन महिना अगावै सम्बन्धित जिल्ला-जिल्लामा पाठ्यपुस्तक पुर्‍याउनेतर्फ सबै जुट्नुपर्ने देखिन्छ । अनि मात्र न त विद्यार्थी किताब छैन भनेर विद्यालयबाट भान्न सक्छ न त शिक्षक किताब नआएको बहानामा विद्यालयमा अनुपस्थित रहन्छ । गोप

गर्न निकै समस्या उत्पन्न हुने गर्दछ । जसले गर्दा अध्ययनप्रति विकर्षण बढ्न थाल्छ । त्यसपछि कक्षा छाड्ने र क्रमशः पलायन हुने प्रवृत्ति बढेर जान्छ, जुन कुरा शैक्षिक जगत्का लागि चुनौतीपूर्ण समस्याका रूपमा रहेको छ ।

अर्कोतर्फ पाठ्यक्रमले राखेका उद्देश्य पूरा गर्न साधनका रूपमा पाठ्यपुस्तकलाई लिइन्छ । तर, त्यही पाठ्यपुस्तक समयमा उपलब्ध नहुँदा पाठ्यक्रमको उद्देश्य पूरा नहुन सक्छ । विद्यार्थीलाई गृहकार्य दिएर करेक्सन गर्न कठिनाई हुने हुँदा पाठ्यपुस्तकको समस्यालाई प्राथमिकतामा राखेर समाधान गरिनुपर्छ । यदाकदा सुन्ने गरिन्छ, पाठ्यपुस्तक मात्र पनि

महत्वपूर्ण हुन्छ । स्थानीय बिक्रेताबाट सम्बन्धित विद्यालयमा पाठ्यपुस्तक आपूर्ति गर्ने गरिन्छ । तर, यदाकदा समस्या स्थानीय आपूर्तिकर्तामा पनि देखिन्छ ।

समयमा चासो लिएर काम नगर्ने, हुवानामी समस्या, कामशानमा बागिँद जस्ता विषयले पाठ्यपुस्तक समयमा विद्यार्थीका हातमा पुग्न सकिरहेको छैन । यदि सरकार शिक्षा क्षेत्रप्रति संवेदनशील छ भने यस खालको अवस्थाको अन्त्य गरेर पाठ्यपुस्तक अभावलाई सदाका लागि समाधान गर्नुपर्छ । सरकारले हरेक शैक्षिक सत्रमा नयाँ पाठ्यपुस्तक विद्यालयलाई उपलब्ध गराउँछ । तर, पुराना र सान्दर्भिक

रेडस्टार र मेरिल्याण्ड मावि प्रथम

विराटनगर, माघ २८ । मोरङ्गको बुढीगंगा गाउँपालिकाको स्मृति इङ्लिस बोर्डिङ स्कूलको प्राङ्गणमा स्वर्गीय चूडामणि न्यौपानेको स्मृतिमा आयोजित दोस्रो जिल्लास्तरीय वादविवाद प्रतियोगितामा पथरीशनिश्चरे-२ को रेडस्टार आर्यस्य माध्यमिक विद्यालयकी छात्रा सन्ध्या खड्काले प्रथम स्थान हासिल गरेकी छिन् ।

प्रतियोगितामा सहभागी हुँदै रेडस्टार माविकी छात्रा खड्काले मोरङ्गका २६ विद्यालयका छात्राछात्राहरूलाई पराजित गर्दै 'युवा नेतृत्व' भन्ने शिर्षकमा प्रथम स्थान हासिल गरेकी हुन् भने छात्रा खड्काले विपक्षमा तर्क पेश गर्दै मेरिल्याण्ड माविकी क्रिस्टिना निरौलाले 'अनुभवी नेतृत्व' शीर्षकमा पनि प्रथम स्थान हासिल गरेकी थिइन् ।

त्यसैगरी प्रतियोगितामा युवा नेतृत्व भन्ने शीर्षकमा क्रमशः बालजगत विद्यालयका मनिष दाहाल दोस्रो र लक्ष्मी माविका सञ्जा दत्तले तेस्रो स्थान हासिल गरेका थिए भने अनुभवी नेतृत्व भन्ने पक्षमा माटौंस मेमोरियल विद्यालयकी युविका कार्की दोस्रो र पोखरिया माविका रोविन्स पोखरेल तेस्रो स्थान हासिल गर्न सफल भएका थिए । प्रतियोगितामा प्रथम, दोस्रो र तेस्रो स्थान हासिल गर्ने विजयी छात्राछात्राहरूलाई क्रमशः १३ हजार, नौ हजार एक सय तथा तीन हजार छ सय

रुपैयाँ नगदसहित कप, ट्रफी, मेडल र प्रमाणपत्र सहितले विराटनगर महानगरकी उपप्रमुख शिल्पा निरौला कार्की, बुढीगंगा गाउँपालिकाकी उपप्रमुख अमृताकुमारी गच्छेदार, स्मृति इङ्लिस बोर्डिङ स्कूलकी रीता न्यौपाने लगायतले पुरस्कार प्रदान गरेका थिए ।

प्रतियोगिताको प्रदेश नं. १ का सामाजिक विकास मन्त्री बुद्धीकुमार राजभण्डारीले उद्घाटन गरेका थिए । प्रमुख अतिथि प्रदेश मन्त्री राजभण्डारीले यस्तो (वादविवाद) प्रतियोगिताले विद्यार्थीहरूको समग्रतामा बौद्धिकता निखार्ने सहयोग पुर्‍याउने विश्वास लिए । मन्त्री राजभण्डारीले स्मृति इङ्लिस बोर्डिङ स्कूलकी प्रिन्सिपल रीता न्यौपानेद्वारा आफ्ना स्व. बुवा चूडामणि न्यौपानेको स्मृतिमा यो प्रतियोगिता आयोजना गरिएकोमा हार्दिक वधाईसहित आभार प्रकट गरिन् ।

त्यस्तै स्मृति इङ्लिस बोर्डिङ स्कूलकी प्रिन्सिपल न्यौपानेले आफ्नो बुवा स्व. न्यौपानेको स्मृतिमा स्थापित अक्षयकोषले हरेक वर्ष यस्तै कार्यक्रम आयोजना गर्दै आएको बताउँदै जिल्ला भरिका विद्यार्थीहरूको बौद्धिकता र ज्ञानलाई यस्ता कार्यक्रमहरूले सहयोग गर्ने बताइन् । उनले औपचारिक नभएको विरुवा र प्रतिभा नभएको कुनै विद्यार्थी हुँदैन भन्दै सहभागी सबै विद्यार्थी र

विद्यालयहरूलाई स्वागत गरिन् ।

त्यसैगरी, बुढीगंगा गाउँपालिकाका अध्यक्ष प्रमुख जीवनरायण थापा मगरले शिक्षा, स्वास्थ्य र कृषिमा कान्ति गर्ने अठोटका अधि बडिहरूको गाउँपालिकाको सिंगो टिम लागीपरेको बताए ।

विराटनगर महानगरकी उपप्रमुख शिल्पा निरौला कार्कीले अनुभवी नेतृत्वको सफलता नै लामो अनुभवहरू हुन भन्दै युवा नेतृत्वले समेत वर्तमान समयमा र आवश्यकताका आधारमा विषय-वस्तुको उजागर गर्ने र नयाँ आयाम ल्याउने बताए । उनले जिल्लाका विभिन्न विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूलाई यस्तै ऊर्जाशील रहन होसला प्रदान गरिन् । यस्ता कार्यक्रमहरूलाई महानगरले सधैं सहयोग पुर्‍याउने प्रतिबद्धता जनाइन् ।

मोरङ्ग जिल्लाका २६ जना विद्यालयका विद्यार्थीहरूले सहभागिता जनाएका थिए । स्मृति अर्गेजी माध्यमिक विद्यालयकी प्रधानाध्यापक न्यौपानेको संयोजकत्वमा आयोजित दोस्रो वादविवाद प्रतियोगिता ०७९ मा निर्णायकको भूमिकामा लेखक तथा सञ्चारकर्मी सरोज धिमिरे, कथाकार सुविन भट्टराई र साहित्यकार धर्मेन्द्र भट्टराई रहेका थिए ।

राजेश न्यौपानेको अध्यक्षतामा सम्पन्न भएको प्रतियोगितामा स्व. चूडामणि न्यौपानेको स्मृति प्रतिष्ठानका संस्थापक नारायणप्रसाद न्यौपाने, मोरङ्ग जिल्ला समन्वय समितिको उपाध्यक्ष उषा भा, बुढीगंगा गाउँपालिकाकी शिक्षा प्रमुख लक्ष्मी पोखरेल लगायतको उपस्थिति रहेको थियो । निर्णायक मण्डलमा वरिष्ठ सञ्चारकर्मी एवम् लेखक सरोज धिमिरे, भूभाषाको नेपाल लेखक सञ्घका धर्मेन्द्र भट्टराई, साहित्यकार तथा कथाकारसुविन भट्टराई रहेका थिए ।

राष्ट्रपति रनिङ शिल्डको उद्घाटन

कमल, माघ २८ । कमल गाउँपालिकामा १३औँ राष्ट्रपति रनिङ शिल्ड प्रतियोगिता शुरु भएको छ ।

कमल गाउँपालिका शिक्षा, युवा तथा खेलकुद शाखाको आयोजनामा कमल गाउँपालिका-५ स्थित खेल मैदानमा शुरु भएको प्रतियोगिता २९ गतेसम्म सञ्चालन हुने प्रतियोगिताको उद्घाटन १ नम्बर प्रदेशका मुख्यमन्त्री हिक्मतकुमार कार्कीले गरे । खेलकुद जीवनको अभिन्न अङ्ग भइसकेको छ । यसलाई सबैको सहयोगबाट अगाडि बढाउनुपर्छ । खेलकुदको माध्यमबाट व्यक्तित्वका साथै समाज समेत परिवर्तन गर्न सहयोग पुग्ने भएकाले सबै खेलाडीले इमान्दारीका साथ खेलन मुख्यमन्त्री कार्कीले अनुरोध गरे ।

प्रतियोगितामा छात्राछात्राको छुट्टाछुट्टै क्वड्रि, एथ्लेटिक्स, भलिबल, कराँते, तेक्न्दो क्वड्रि लगायत खेलहरू हुनेछन् । सो खेलमा गाउँपालिकाका भएका सामुदायिकतर्फका १० वटा माध्यमिक विद्यालय संस्थागततर्फका १३ माध्यमिक विद्यालय गरी जम्मा २३ वटा विद्यालयमा अध्ययनरत १८ वर्ष उमेरभन्दा कमका खेलाडीमात्र सहभागी रहने कमल गाउँपालिका शिक्षा, युवा तथा खेलकुद शाखा प्रमुख सूर्यप्रसाद न्यौपानेले बताए ।

तीन दिनसम्म सञ्चालन हुने प्रतियोगितामा सहभागी विद्यालयबाट समावेश गरिएका खेलकुदका विद्यार्थी प्रथम र द्वितीय हुने खेलाडीले आगामी फागुन ९ गतेबाट हुने जिल्लास्तरीय राष्ट्रपति रनिङ शिल्ड प्रतियोगितामा सहभागी हुने छन् र त्यहाँबाट विजयी भएका खेलागीले प्रदेशले आयोजना गरेको खेलकुद प्रतियोगितामा सहभागी हुन पाउने प्रतियोगिता मूल आयोजक समितिमा सचिव मोहनकुमार बगालेले जानकारी दिए ।

छात्रतर्फको छेला हान्न खेलमोमा शहीद धर्मभक्त माध्यमिक विद्यालय कमल-३ का दीपक राया प्रथम भएका छन् भने मंगलमया माध्यमिक विद्यालय कमल-५ का अदिप गुरुङ्ग द्वितीय र कमला मदन आश्रित स्मृति माध्यमिक विद्यालय कमल-२ का सविन भुजेल तृतीय भएका छन् । त्यसैगरी छात्रातर्फको छेला हान्नेमा खेलमा शहीद धर्मभक्त माध्यमिक विद्यालय कमल-३ की वर्षा राई प्रथम, निहारीका इङ्लिस स्कूल कमल-३ की एलिना श्रेष्ठ द्वितीय र महेन्द्रनरत्न शहीद धर्मभक्त माध्यमिक विद्यालय कमल-२ की आशा खड्का तृतीय भएकी छन् । त्यस्तै छात्रतर्फ एक हजार पाँच सय

